

dan Tale; kun de, der har hørt den begavede Taler, vil kunne have en Mening herom. Hendes Stemmes naturlige Ynde og Klang, hendes aandfulde Tale, hendes rolige Dømmekraft og ædle Begejstring virkede betagende, hele hendes Tale gjorde Indtryk af at være talt ud af et dybt bevæget Kvindehjerter.

Intet Under, at der under en saadan Kvindes Indflydelse dannedes en Fredsforening i Wien, som i Løbet af en Maaned vandt 2,000 Medlemmer. — Kunde der blot i hver Nation findes en saadan Kvinde, da vilde Sagen snart vinde frem.

Vi hidsætter nogle Punkter af Baronessens Tale. Hun siger blandt andet:

Her maa ikke tales Politik paa Kongressen, og dog vover jeg at fremkomme med et politisk Forslag, som gaar langt ud over al Partipolitik, saaledes at det tvert imod forener os alle i en Sag — *Krig imod Krigen*. Det er ikke nok, at vi er Hundreder eller Tusinder, vi maa tælle Millioner i vore Rækker, thi at oprykke med Røde, hvad der har vokset i Tusinder af Aar, dertil hører ogsaa Millioner Arme.

Der er blevet talt om at drage Arbejdsforeninger til Fredssagen — ja — det er netop der, vi skal begynde, thi ingen lider som de ved Krigens Rædsler. Lad Folket følge os — eller rettere, lad os følge Folket, thi det er de Fattige, der bærer de tungeste Byrder, og lad os paa samme Tid bringe de Store, de Mægtige, ja selve Regeringer over paa vor Side.

Lad os ikke støde nogen Klasse eller noget Parti fra os — hvor ubetydelige forekommer os Partigruppernes Stridigheder, hvor smaalig deres Partikamp mod det store Haab om Fred mellem Nationerne, der fylder vort Hjerter. Menneskelykke, det er en hellig Ting, og nu, da vi har forstaaet, at vi har Ret til at bevare Menneskelivet for Krigens Ødelæggelse, da vokser Troen paa denne Lykke.

Men, mine Venner, vi maa væbne os og arbejde mod vor fælles Fjende. Den offentlige Mening maa blive vor.

For at det kan ske, maa vort Program blive enkelt og simpelt. Derfor vandt den kristne Religion saa hurtigt frem, fordi dens Grundlæggere ikke var Folk, der mødte op med Dogmer og Læresætninger; men det var Kærlighedsbudet, de forkyndte.

Vi har ogsaa et enkelt Program, og det er:

Ned med de lovbeskyttede Mordere!

Disse Ord maa høres over hele Verden fra Millioner af Læber, indtil det er blevet en uafviselig Fordring i alle civiliserede Folkeslag.

Fra det enogtyvende Aarhundrede.

I den mærkelige Roman „Looking backward“ lader Edward Bellamy et ungt Menneske sove ind i 1887 og vaagne op igen i Aaret 2000, paa Tærsklen af det enogtyvende Aarhundrede. Paa dette Tidspunkt er der aldeles vendt op og ned paa Samfundet, og særlig da i Retning af de internationale Forhold. Doktor Leete paatager sig at forklare alt dette forbavsende nye for det unge Menneske fra det nittende Aarhundrede.

„Hvilken frygtelig Mængde forskellige

Ting har ikke Regeringen maattet paatage sig!“

„Mængde! Hvor faar De den Mængde fra?“

„For Pokker! i min Tid mente man, at Regeringens Arbejde bestod i at holde Fred i Landet og at beskytte Borgerne mod Folkets Fjender.“

„Aa, vis vas!“ sagde Doktoren, „hvor er Folkets Fjender? Er det Frankrig, England, Tydskland, eller er det ikke snarere Sult, Kulde og Fattigdom? I Deres Tid betænkte Regeringerne sig ikke paa, ved den mindste internationale Misforstaaelse, at lægge Haand paa Hundrede Tusinder af fredelige Borgere og overgive dem til Død og Lemlæstelse, idet den bortødslede deres Formuer som om det kunde have været Vand, hvoraf der altid er nok, og det som oftest uden at de stakkels Ofre fik den mindste Fordel af det. Nu derimod fører vi ikke mere Krige og vore Regeringer har ingen staaende Hære; nu retter Staten hele sin Opmærksomhed paa at beskytte hver enkelt Borger mod Ulykke og Fattigdom og paa at opfylde Nationens intellektuelle og materielle Fordringer, og vore Regeringer sidde kun et vist Aaretal for at ikke Magten skal fordærve dem. Nej, Mr. West, jeg er vis paa, at De, naar De har tænkt over det, vil indrømme, at det tværtimod var i Deres Tid, at Regeringen havde en for skrækkelig Mængde forskellige Ting at varetage. Nu til Dags tilstaar Folkene ikke deres Regeringer saa megen Magt til det gode, som de den Gang tilstod dem til det onde.“

Et godt Tegn.

Det er altid glædeligt, naar mandlige Foreninger indbyder kvindelige Talere til deres Møder; ti selv om der gemmer sig den lille Egoisme bag ved, at Kvinderne skal hjælpe dem til at agitere for deres politiske Valg eller i større Grad støtte dem i Kampen for Tilværelsen, saa vidner det dog om Tillid til Kvinderne, og vi er altid taknemlige derfor. Saaledes havde Maskinarbejdernes Forbund gennem dets Formand, Hr. Hurop, indbudt Fru Johanne Meyer til i Tirsdags at tale i dets Forening.

Fru Meyer talte om de tre Samfundsløgne: Militarismen, Fattigdommen som et nødvendigt Onde og Kvindens Bestemmelse til at være Manden underordnet. Taleren viste, hvorledes disse Samfundsløgne laa som Bjerge, de trykkede og stængte for Sandhed og Sundhed i Folket. Hun viste, at hvis man havde Tro paa sin Sag, saa kunde man flytte Bjerge, vel ikke saaledes, at man kunde sige til Bjærget, flyt dig og kast dig i Havet, men man kunde samle Mod og Vilje til at bestige Bjærget, gaa over det og saaledes lægge Bjærget bagved sig, og det forjættede Land, hvor Lighed og Broderskabets Aand havde Magt, var naaet.

Foredraget hørtes med stor Interesse og vakte Bifald. Derefter fulgte en meget interessant Diskussion, hvori flere Mænd deltog. — Desværre lod Kvinderne ikke høre fra sig; de var meget svagt repræsenterede i Forsamlingen, men det havde maaske ogsaa mere Værdi i denne Forsamling at høre Mændenes Udtalelser.

Hr. Hurop var fuldstændig enig med Taleren baade om Krigens og Fattigdommens Afskaffelse og Kvindernes fuldkomne Ligestilling med Manden i det sociale Liv, skønt han meget beklagede, at Kvinderne stod saa langt tilbage i deres egen Sag. Hr. Lumby mente, Fru Meyer saa for skeptisk og for strængt paa Mændene; ti det var naturligt, at naar Mændene som nu vitterligt var Herrer paa Arbejdsmarkedet, saa hvorledes Kvinderne trængte ind og underbød Mændene, maatte de holdes tilbage; han mente, det, det gjaldt om, var at faa Kvinderne organiserede og gøre dem indlysende, at de maatte hævde lige Løn for samme Arbejde. Fru Meyer indrømmede, at det var nødvendigt, men paaviste det umulige for Kvinderne, naar de var ndelukkede fra al Faguddannelse. Værkstederne vilde ikke oplære dem, lige saa lidt som Forældrene vilde koste paa deres Pige børns Uddannelse; Kvinderne maatte derfor blive Fuskere i deres Arbejde. Hr. Schalk udtalte som sin Mening, at naar Manden nu i Virkeligheden repræsenterer en Slags Arbejdsgiver for sin Hustru, saa var det naturligt, at han ogsaa havde Ret til at sætte hende til Arbejdet, og forlange Maden i rette Tid og Huset i Orden, og sagde han videre, Fru Meyer forlanger, at Konerne skal holde Kvindebladet, men det var der ikke Raad til, og saa regnede Hr. S. en hel Masse Blade og Foreninger, Sager, som først var paa Listen, hvortil Hr. Hurop meget rigtigt bemærkede, at skulde vi regne paa den Maade, at Kvindebladet kun maatte holdes, hvis der kunde blive lidt tilovers, saa blev der vist næppe noget deraf; Hr. Hurop havde abonneret paa Kvindebladet „Hvad vi vil“ fra dets Begyndelse, og hvorfor kunde ikke Mændene holde det, naar Kvinderne ikke forstod deres egen Sag. Kvindesagen bør støttes, han mente, først da vilde Mændene naa frem til Sejr for deres Sag.

Stemningen var afgjort for Kvindesagen.

Privatlærerforeningens Engageringsbureau.

Der er faa Mennesker, som gennemgaaende frister en saa kummerlig Tilværelse som Privatlærerinderne. Løbende fra Dør til Dør for at søge Arbejde, indlægge Billetter hundredvis og saa endelig opnaa nogle enkelte svævende Timer en kort Tid for derefter atter at begynde forfra, det er deres Lod. Eller maaské de er saa heldige at faa deres Dag besat med 6—8 Timers vedholdende Arbejde til en Betaling af 10—20 Kr. maanedlig. Deraf skal de leve. Og med alt det kan det være virkelig flinke Lærerinder, der har ofret flere Aar paa deres Uddannelse.

Vi kan derfor kun glæde os over det Engageringsbureau, der nu er oprettet for dog i nogen Maade at raade Bod paa Privatlærernes usle Kaar, idet det paatager sig at skaffe disse Pladser og Skolerne dygtige Lærerkrafter.

Der vil herved vindes det store Udbytte, at de virkelig dygtige Lærere vil kunne faa Plads, og Humbusmagere faa Lov til selv at skaffe sig dem.

Hr. cand. mag. Linderstrøm-Lang er Bestyrer af Bureauet, som ligger i Ny Storm-